

SARA RAPAPORT, BĘDZIN, HOTEL BRISTOL

Obóz koncentr.: Röhrsdorf

Temat: stosunki między Häftlingami

10 Przykazań lagrowych

- 1) Jam jest Malwina. Lagerälteste³⁴ twoja, która cię wwiodła do KZ-etu czyli domu niewoli.
- 2) Nie będziesz miała innych zwierzchników (prócz Niemców) nademnie: ani w lagrze, ani przy pracy.
- 3) Nie będziesz uwłaczać czci mojej ani przez krytykowanie, ani przez plotki, ani przez żarty.
- 4) Nie wymieniaj imienia Lagerälteste nadaremnie!
- 5) Czcij i słuchaj Stubenälteste³⁵ twoją, aby się przedłużyły włosy, które jeszcze masz na głowie.
- 6) Święć dzień wolny przez odrabianie wszystkich pańszczyźnianych kolejek: sześć dni pracuj, siódmego dnia h a r u j.
- 7) Nie rozbijaj się przy posiłkach i repetach!
- 8) Nie kradnij kalarepek i ziemniaków!
- 9) Nie chodź do Drahtzaunu!³⁶
- 10) Nie požądaj niczego własnego twojego: ani z kuchni, ani ze Speisekammer³⁷, ani z fabryki, ani z magazynu odzieży.

---

³⁴ *Lagerälteste* (niem.) – nazwa funkcji obozowej: starsza obozowa, przełożona.

³⁵ *Stubenälteste* (niem.) – dyżurna.

³⁶ *Drahtzaun* (niem.) – płot druciany.

³⁷ *Speisekammer* (niem.) – spiżarnia.

Bajka lagrowa

Była na Röst'cie³⁸, z jeńcami się nie zadawała
Była Stubenälteste – nie zrządziła, nie łajała
Ciasto belgijskie – między chore dzieliła
A z powodzenia koleżanki szczerze się weseliła
Była szewcem – co nie kradł, krawcową co dla manschaft³⁹ szyła
Schieberką⁴⁰ – co nie wrzeszczała, Lagerälteste – co nie biła
Była kucharka rzetelna, o sobie nie myślała
Magazynierka, co odzież na miarę wydawała
A cóż to jest za bajka? Wszystko to być może
Prawda. Jednakże ja to między bajki włożę.

---

³⁸ *Röste* (niem.) – roszenie, moczenie lnu, miejsce, gdzie się odbywa pierwsza faza przeróbki lnu, moczenie, roszenie.

³⁹ Właśc. *Mannschaft* (niem.) – załoga, tu współwięźniarki.

⁴⁰ *Schieber* (niem.) – nazwa funkcji, strażniczka.